

Handläggare
Christer Bergman
Telefon: 08- 508 09 336

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2016-09-22

Förslag till reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa – svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Johanna Engman
stadsdelsdirektör

Susanna Halldin
avdelningschef

Sammanfattning

Stockholm stad har sedan april 2000 (se bilaga) särskilda riktlinjer om rätt till medföljare vid semesterresa. Kommunstyrelsen har nu förslag om revidering av riktlinjerna. Förslaget syftar till att skapa likställighet inom staden när det gäller rätten till medföljare vid semesterresa. Rätten till medföljare en vecka per år vid semesterresa kvarstår som oförändrad i förslaget. Förslag om ändringar i de nya riktlinjerna är att rätten till omfattning av resa görs mer enhetlig i kostnadshänseende. Förslaget är att beslut ska kunna fattas för medföljare för vad som anses motsvara en normal charterresa när det gäller resmål samt övriga kostnader för logi, måltider och aktiviteter under resan. Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt med en revidering av riktlinjerna. Förslaget innebär en likställighet över staden men stadsdelsförvaltningen önskar även att kostnaderna konkretiseras och att finansieringen av merkostnaderna förtydligas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa till samtliga stadsdelsnämnder. Remisstiden sträcker sig fram till den 23 september 2016.

Stockholms stad har riktlinjer om rätt till medföljare vid semesterresa som antagits i april 2000. Det har dock framkommit att stadsdelsnämnderna under åren anpassat sin tillämpning till nya prejudikat samt ny praxis. Människor med funktionsnedsättning som vill åka på semester kan ibland ha behov av stödinsatser enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I dagsläget finns det en begränsning i möjligheten att bevilja insatsen enligt LSS. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) fastslår att ledsagarservice enligt LSS innebär en tämligen begränsad insats av enklare aktivitet och innefattar ingen personlig omvårdnad. Att åka på utrikes semesterresor kan därför inte anses vara att genomföra en enklare aktivitet som omfattas av insatsen ledsagarservice enligt LSS. HFD har också gjort tydligt att ersättning för omkostnader inte kan ingå i beslut om insatser enligt LSS annat än som ekonomisk ersättning för personlig assistans. Insatser utöver vad som följer av LSS kan bara ges med stöd av SoL.

Kommunstyrelsen har därför med stöd av 4 kap 2 § Sol beslutat om att utöka möjligheten för personer med funktionsnedsättning i Stockholms stad att åka på semesterresa med medföljare.

Ärendet

De ändringar i riktlinjerna som föreslås grundar sig på ny praxis och de senaste årens nya prejudikat som ställer krav på förändrad handläggning jämfört med vad som anges i nuvarande riktlinjer.

Det framkommer även att rätten till ledsagning vid semester enligt stadens riktlinjer och beslut i individuella ärenden i dagsläget kan överstiga domstolarnas tillämpning. Enligt likställighetsprincipen i kommunallagen ska rätten till bistånd vara lika om det inte finns objektiva skäl för undantag. Detta kräver att rätten till stöd i form av medföljare vid semesterresa görs mer enhetligt än i tidigare riktlinjer.

Rätten till medföljare en vecka per år vid semesterresa kvarstår som oförändrad i förslaget. Förslag om ändringar i de nya riktlinjerna är att rätten till omfattning av resa görs mer enhetlig i kostnadshänseende. Förslaget är att beslut ska kunna fattas för medföljare för vad som anses motsvara en normal charterresa när

det gäller resmål samt övriga kostnader för logi, måltider och aktiviteter under resan.

De förändringar som föreslås syftar till att skapa likställighet inom staden när det gäller rätten till medföljare vid semesterresa. Riktlinjerna ger den enskilde en utvidgad rätt till semesterresa som är betydligt större än vad som följer av SoL och praxis. Rätten till bistånd ska först prövas enligt 4 kap. 1 § SoL. Eftersom staden ger personer med funktionsnedsättning en utökad rätt till personligt stöd för att utföra semesterresor ska det i fall där individen inte helt eller delvis uppfyller förutsättningarna för rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL alltid prövas enligt 4 kap. 2 § SoL som sker i förhållande till stadens riktlinjer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldre- och socialtjänstavdelningen. Ärendet behandlades i Norrmalms råd för funktionshinderfrågor den 15 augusti 2016. Råden ser de reviderade riktlinjerna som mycket positivt.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att riktlinjerna ses över och därmed blir likställda över hela staden. Dock anser förvaltningen att det i förslaget finns områden som behöver förtydligas. När det gäller kostnaden för insatsen anges det i förslaget till riktlinjerna att beslut kan fattas för medföljare till vad som kan anses motsvara en normal charterresa samt att en hänvisning görs till Statistiska centralbyråns hemsida. Förvaltningen anser att detta inte är tillräckligt tydligt och önskar se ett mer konkret kostnadsförslag för att syftet med likställighet inom staden ska kunna uppnås.

I förslaget påpekas det att ändringen kan leda till ökade kostnader för stadsdelsnämnderna. Förslaget pekar på behovet av att särskilt följa kostnadsutvecklingen för insatsen medföljare vid semesterresa. Förvaltningen önskar ett förtydligande hur kostnadsutvecklingen ska följas.

Bilaga

Remiss om Reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa